

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צג.

עין משפט נר מצוה

(א) כחצות נט. סו. ע.
 מדרס פה. קדושין סג.
 (ב) קדושין סג. ע"ש
 וי"ג. א. ז"מ סו. ד. ע.
 טו. (ד) וי"ג מוס' סוכה
 כג. ד"ה שני. (ה) וי"ג מוס'
 ערושין ל. ד"ה לא משדון.

תורה אור השלם

1. ואבלת לפני י?
 אלוהיך במקום אשר
 יבחר לשכון שמו שם
 מעשר דגןך תירשך
 ורצהך וברכת בקרך
 ורצאך למען תלמד
 ליראה את יי אלוהיך כל
 דקמת: דברים יז כג

גליון הש"ס

גמ' בר"ע דאמר אדם
 מקנה דבר שלא בא
 לעולם. עי' ברין סוכה דף
 ל"א: שם אשכחן קרא
 לשישי מלפני דרבנן.
 וביה מומה פג ע"ז וי"ע
 לשון טלטול וי"ל למנהר
 ממקן דרבנן: רש"י ד"ה
 ורב הונא ברב כו' זה
 לפעולה פורו וכו'. עי'
 משנת חו"י שם ק"ד דף
 35:

הגהות הב"ח

(א) גמ' שנתה מעדף. י"ז
 וע"ש בקדושין דף סג.
 (ב) תוב' ד"ה קניה וכו'
 מקודשת לי לאחר ל' וכו':
 (ג) בא"ד כנסתא איקני
 כדאיחא בסוף פ"ק
 דקדושין: (ד) בא"ד ושטר
 שנקרע לא מהני לביע' ואם
 אמר מעכשיו ולא אמר
 ולאמר שלשים מהני
 לכ"ע כבולס אבל אם
 אמר מעכשיו ולאמר שלשים
 וכו' שטר האבד וחוקה
 פ"ל: (ה) בא"ד ושטר
 בסוף שלשים חורה לאנס:

קונס שאני עושה לפיך. אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה
 יהא אסור לפיך בקונס: אינו צריך להפרי. דכיון דקא משעבדא ליה
 למעשה ידיה לא מליא מדרה: **שמה מעדיף עליו כו'.** דתנן (כחצות
 דף קד:) מה היא עושה לו משקל ה' סלעים שמי כו' וטפי לא משעבדא
 ליה והאעדפה חילי נדר ואע"ג דעדיין

אין צריך להפרי. צמעה לה מזונות ומעה כסף איירי ולכן אין
 צריך להפרי שהמותר הכל שלו והעדפה שע"י הדחק נמי סבר
 הויה לבעל אבל אין לומר דאין צריך להפרי משום דקסבר אין אדם
 מקדיש דבר שלא בא לעולם דא"כ אמאי נקט שאני עושה לפיך לימני
 המקדיש מעשה ידיו של עלמו:

גמ' א ב מ"י פ"ב מהל'
 נדרים הלכה י' סמג
 לאוין רמב' טו"ש ע"ד
 סימן רל"ג סעיף ע"א
 וטו"ש ע"ה סימן פ"א
 סעיף ב'
 נו ג ד מ"י פ"ב מהל'
 מורה הלכה ב' סמג
 עשין מצ' טו"ש ע"ה סימן
 רע סעיף ד':

תוספות ישנים

א"ל שפיר עבדת וכו' אלו
 שבתות וימים טובים.
 דמשום כבוד שבת יש לעשר
 עליהם וי"ל וי"ל שאלו בלא
 לעולם ומימה דהיכי מייתי
 מהאי קרא דלמס מקנה
 דבר שלא בא לעולם הלא
 מהכל לא שמעינן אלל
 בשבת ויום טוב ומאן דאית
 ליה אדם מקנה אית ליה
 ככל ענין וכו' קשה דככל
 מקום דקאמר דלמתינן
 אדם מקנה לא משמע שיהא
 מלאווי' דלי הוה
 דלוריחא לית מאן דפלגי
 וי"ל דאין להלכות מצוה
 קרא לומר דשפיר עבד
 שפיר עבד שאלו בלא לעולם
 דשפיר עבד ליה ל"י ינאי
 דלמס מקנה ומה לא
 הו"ל קרא לנאול אי שפיר עבד
 אכן שאל ל"י חילא אי שפיר
 עבד שפיר עבד שאלו בלא
 המוקף שהרי לא היה אלו
 והיכי לו שפיר עבדת
 משום כבוד שבת ומייתי
 קרא דמתיב כל הימים אלו
 שבתות וימים טובים:

מוסף רש"י

קונס שאני עושה
 לפיך. מה שאני עושה
 יהיה קונס לפיך. י"י עלין
 ההקדש מליהנות לו
 (כתובות נט. ובע"ז שם טו.
 וקדושין סג.) אין צריך
 להפרי. מר זה שאין צו
 כח להקדיש לפי שהוא שלו
 (כתובות נט.) אין בעלה
 צריך להפרי שאין מרה חל
 שהיה משעבדת לו (קדושין
 ט.) דלא אמרה כלום ללאו
 כל כמינה לאתקופי לבעל
 מה דזכי ליה רחמנא (מדרים
 טז.) ואפילו לשנתה מעדף
 נמי לא חיישינן דאי מעדפא
 נמי לבעל הוא (כתובות
 טו.) שמה תעדיף עליו
 יותר מן הראוי לו. שמה
 מעדיף על מעשה ידיה
 יותר מן הראוי לו ויומר
 ממה שהיא חייבת לעשות
 לו ובכחיות (סו.) אמרינן
 מה היא עושה לו משקל ה'
 סלעים שמי ציהודה שהן
 עשר סלעים בגלגל ולי
 אחיה העדפה קשה אע"ג
 דלא צוה לעולם בשעת
 הנדר (קדושין סג.) דמותר
 זה איתו שלו ויכולה
 להקדישו (כתובות טו.)
 והעדפה ליה הוא חיל
 עלה קונס (שם טו.)
 יקדשו ידיו לעושיהם.
 לני שראשם, ומייה במיד
 דמשמעבדי ידיה לבעל לא
 מלי לאקדושיהו (קדושין
 טו.) המוכר פירות דקל
 לחבירו. קודם שחננו
 פירותיו, עד שלא באו
 לעולם יכול לחזור בו.
 אם בא לחזור בו קודם
 שחננו פירותיו חור אפילו
 למ"ד אדם מקנה דבר שלא
 בא לעולם, הני מילי שצו
 דאין אדם מקנה דבר שלא
 בא לעולם, הני מילי שצו
 כשלאקנה לא אולל לחזור

קונס שאני עושה לפיך אין צריך להפרי ר"ע
 אומר איבר שמה (א) תעדיף עליו יותר מן
 הראוי לו הוא איתמר עלה א"ר הונא בריה
 דרב יהושע ב"באומר ת יקדשו ידיו לעושיהם
 ידיים איתנהו בעלמא ופליגא דרב נחמן בר
 יצחק דאמר רב נחמן בר יצחק רב הונא בר
 רב ברבי ינאי ורבי ינאי ברבי חייה ר' חייא
 רב ר' אלעזר בן יעקב כ"ר עקיבא דאמר
 אדם מקנה דבר שלא בא לעולם רב הונא
 מאי היא דאיתמר ה' המוכר פירות דקל לחברו
 אמר רב הונא עד שלא באו לעולם יכול
 לחזור בו משבאו לעולם אין יכול לחזור בו
 ור"ג אמר י"א משבאו לעולם יכול לחזור בו
 אמר רב נחמן מודינא י"א שמיט ואכיל לא
 מפקינן מיניה רב דאמר רב הונא אמר
 רב ה' האומר לחברו שדה זו שאני לוקח
 לכשאקנה קנויה לך מעכשיו קנה רבי
 ינאי ברבי חייה דרבי ינאי הוה ליה אריסא
 דהוה מייתי ליה כנתא דפירי כל מעלי
 שבתא ההוא יומא נגה ליה ולא אתא שקל
 עשר מפירי דביתיה עלייהו אתא לקמיה
 דרבי חייה א"ל שפיר עבדת דתניא ילמען
 תלמד ליראה את ה' אלהיך כל הימים אלו
 שבתות ויו"ט למאי הלכתא אילימא לעשורי
 ומיכל א"י צטרך קרא למישרי מלפני דרבנן
 אלא

שלישים יום מקודשת לשני לא בא אחר וקדשה בתוך שלשים מהו רב ושמואל דאמרי תרויהו מקודשת אע"פ שנתאלו וכו' ולעיל (דף כג):
 גמי רב נחמן שמתגיירי ליכא מעכשיו וכן גמי פירות ערוגה לקמן ור"ת דהכא אצטרך מעכשיו משום דסתם קנין שדה הוא בחליפין
 או בשטר ובחוקה דכסף אין קונה בחוקה כמותין שטר אם לא שפירש בהדיא אי בעינא כנסתא איקני (א) צ"פ דקדושין (דף כו.) ובמקומו
 של רב הו' כותבין את השטר ובכמה מקומות מלינו בהש"ס שלא היו קונין כנסתא בחוקה הנתים (ב"ב דף נד:) עובד כוכבים מבי מטי
 וזו לדיה אסתלקי ליה ישראל לא קני עד דמטי שטרא לדיה וצ"פ דב"מ (דף טו.) מכדי האי גברא צמאי קני ליה צמאי שטרא האי שטרא
 חספא בעלמא ולהכי צריך מעכשיו דאפילו דדבר שצוה לעולם אי אמר קני בחוקה או בחליפין לאחר ל' ולא אמר מעכשיו לא קנה הואיל
 ובשעה שיש לקנין לחול דהיינו לאחר ל' כבר פסקה החוקה או החומר הסודר כדלמרינן בהאשה שנפלו (כתובות דף פג.) וסמ' משוך פרה זו ולא
 תהא קנויה לך עד אחר ל' לא קנה כי לא אמר מעכשיו לפי שצעת הקנין כבר פסקה המשיכה וכן כשקנה בשטר צריך מעכשיו שאפילו יהיה
 נקרע השטר או נאבד קנה דאי לא אמר מעכשיו ונקרע בתוך כך או אבד לא קנה כיון דצעת קנין אין כאן שטר כדלמרינן למ"ד דמקודשת
 ומגורשת לכשיבא דאם נקרע או אבד הגט אינה מגורשת אבל גמי אחר שמתגיירי א"ל מעכשיו דסתם קדושין בכסף הם דאפילו נתאלו
 המעות חשוב כל שעה כאלו הם צעין שהמעות נשארו אלל המקנה ואם לא נעשה הקנין היה מוטל עליו להחזירם וחשוב כאלו הם צעין לשם
 קדושין דלאו למנה דמי לא לפקדון כדלמרינן בהאומר (קדושין דף נט.) ובפירות ערוגה נמי לא צעו מעכשיו לפי שאמירתו לגבות כמקנהו
 להדידו דמי וחשוב כאלו מוכרם ליד הקונה לעמוד צידו ולקנות כשיגיע הזמן שקבע אע"ג דרב מספקא ליה (סו.) צמעכשיו ולאחר שלשים
 יום אי תנאה הו' או חורה הו' מ"מ מהני הכא צדעה מעכשיו דלאו חורה הו' דודאי דדבר שצידו להקנות עכשיו יש להסתפק
 כשאמר ולאחר שלשים שחור ממה שאמר בתחלה מעכשיו אבל דבר שאין צידו להקנות עכשיו כי הכא כשאומר לכשאקנה אין זה חורה אלא
 דאי אפשר לו צע"א ועוד דהכא שאמר מעכשיו לכסף אין שייך להסתפק כלל ור"ת כיון דמעכשיו ולאחר שלשים הו' או תנאה או חורה הו'
 דא"ר יוחנן צפ' האשה שנפלו (כתובות פג.) וסמ' משוך פרה זו ולא תהא קנויה לך עד לאחר ל' יום קנה ומקוי לה דלמרינן מעכשיו אפי' עומדת
 באגס אי חורה הו' אמאי קנה ואי תנאה הו' ונגמר הקנין מעכשיו למה לי עומדת באגס אפי' צרה"ר או צרשות מקנה נמי ובכחיות (סו)
 משמע דדוקא נקט אגס שראוי למשיכה ור"י דלא קשה מידי דר' יוחנן לטעמיה דאית ליה בהאומר (קדושין ט.) דמעכשיו ולאחר ל' לא הו'
 לא תנאה ולא חורה אלא ה"ק דמעכשיו יתחיל הקנין ולאחר ל' יגמור ולהכי צעין שמהא צסוף לעולם הרואי לקנין ולמשיכה שאלו נגמרי
 הקנין ודין קנין אחר שלשים פרי"י דהכי הו' דכנסתא אפילו אינו צעין ובשטר כשהוא צעין צרשות קונה בסוף ל' קני בלא מעכשיו לכ"ע אבל
 משיכה וחוקה וחליפין ושטר שנקרע לא מהני לכ"ע (י) ואף דאם אמר מעכשיו ולאחר ל' מהני לכ"ע שטר הנאבד וחוקה וחליפין לא מהני
 לקנות לגמרי לרבי יוחנן כיון דצעת גמר הקנין אין שטר וחוקה וחליפין אבל משיכה קונה צמעכשיו ולאחר ל' כיון דכסוף ל' הפרה עומדת
 באגס שהוא מקום הראוי לקנין דע"י תחלת משיכה שהותחל קנין נעשה האגס רשות והו' לה כמשיכה אריכתא ואפילו יתה מן האגס תוך ל'
 או אפילו משכה המקנה לחלוטו ושז (י) בתוך שלשים חורה לאגס קני ולרב דמספקא ליה אי חורה הו' לא מהני מידי מה שעומדת באגס
 ולשמואל דשפיטא ליה דתנאה הו' כבוליה קני כיון שלא חור בו תוך הזמן ור"ת ואמאי לא קני לר' יוחנן פרה אפילו צרה"ר או צרשות המקנה
 כמו שקנה קרקע צמיהו ולאחר מיתה דקני מהיום גוף ולאחר מיתה פירות ושמה צמיהו ולאחר מיתה משמע טפי שרואה לקנות גוף מהיום
 ומסתברא דכיון דלמרינן לאחר מיתה דלהצריח נכסים משאר יורשים קאחי ומקני ליה לגוף מהשמה. ר"י: **מירתי כנתא דפירי.** אר"י
 דמשל אריס הו' שהיה נותן לרבי ינאי דאי משל רבי ינאי לא חשוב דבר שלא בא לעולם ואפילו הו' מחוזרים כיון שצידו לתלוש כדמוכח
 בהאומר בקדושין (דף פג.) וסמ' ולא מסתבר לומר דלא חשיב הכא צידו לפי שהיה רחוק מהם דאין נראה לחלק בין קרוב בין רחוק:
 אלא

לחור אחר שצו לעולם (ב"ב טו.) משבאו לעולם אין יכול לחזור בו. דקסבר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם בשעת המכר, שיהיה המכר חל לכשיבא לעולם (סו.) אף משבאו לעולם כו'. דאין אדם מקנה דבר שלא
 בא לעולם (סו.) דאי שמיט ואכיל לא מפקינן מיניה. שהרי כל זמן שלא חור ממנו על אפילו ואע"פ שצמעות שלא היה יודע שחיל לחזור מחילה היא (סו.) לכשאקנה קנויה לך מעכשיו. כשלאקנה לא אולל לחזור
 בו, קנה. אם יתקנה וזין יכול לחזור כשלקנה (ב"ב טו.)

לחור אחר שצו לעולם (ב"ב טו.) משבאו לעולם אין יכול לחזור בו. דקסבר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם בשעת המכר, שיהיה המכר חל לכשיבא לעולם (סו.) אף משבאו לעולם כו'. דאין אדם מקנה דבר שלא
 בא לעולם (סו.) דאי שמיט ואכיל לא מפקינן מיניה. שהרי כל זמן שלא חור ממנו על אפילו ואע"פ שצמעות שלא היה יודע שחיל לחזור מחילה היא (סו.) לכשאקנה קנויה לך מעכשיו. כשלאקנה לא אולל לחזור
 בו, קנה. אם יתקנה וזין יכול לחזור כשלקנה (ב"ב טו.)

